

27 พ.ย. 2539

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะในตนเอง
สัมพันธ์ภาพระหว่างคู่สมรส กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ
ของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

THE RELATIONSHIPS AMONG
PERCEIVED SELF-EFFICACY, MARITAL
RELATIONSHIP AND HEALTH PROMOTING
BEHAVIOR OF PATIENTS WITH THE CHRONIC
OBSTRUCTIVE PULMONARY DISEASE

สุวคนธ์ กุรัตน

อธินันท์นาถ

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย ส.ม.ใดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2539

ISBN 974-588-477-4

สงวนลิขสิทธิ์

๐๗

๙๖๘๙

๒๕๓๙

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะในตนเอง สัมพันธภาพระหว่างคู่
 สมรสกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

ผู้วิจัย สุวคนธ์ กุรัตน

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

 สายพิณ เกษมกิจวัฒนา, พย.ด.
 สุวิมล กิมปี, ค.ม.(วิจัยการศึกษา)
 ศศิมา กุสุมา ณ อยุธยา, ภ.ม.(สรีรวิทยา)

วันที่สำเร็จการศึกษา 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2539

บทคัดย่อ

ผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังมักจะประสบกับความเจ็บป่วยที่มีผลกระทบต่อชีวิตทั้งทาง
 ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมเป็นระยะเวลายาวนานตลอดชีวิต เนื่องจากต้องเผชิญ
 ภาวะวิกฤตของการหายใจลำบากที่มีความรุนแรงเพิ่มขึ้นตามลำดับ และความเหนื่อยล้า ปัญหา
 ดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบต่อแบบแผนการดำเนินชีวิตของผู้ป่วย ดังนั้นการปรับเปลี่ยน
 พฤติกรรมให้สอดคล้องกับโรคและแผนการรักษา โดยการมีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพที่เหมาะสม
 และต่อเนื่องจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะในตนเอง
 สัมพันธภาพระหว่างคู่สมรส ระดับการศึกษา รายได้ และพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรค
 ปอดอุดกั้นเรื้อรัง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ที่มาติดตามรับการรักษาที่คลินิก
 โรคปอด แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลรามธิบดี โรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า
 โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โรงพยาบาลเลิดสิน และโรงพยาบาลศิริราช จำนวน 120 ราย เก็บรวบรวม
 ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล
 แบบวัดการรับรู้สมรรถนะในตนเอง แบบวัดพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ และแบบวัดสัมพันธภาพ
 ระหว่างคู่สมรส วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์
 สหสัมพันธ์พหุคูณ และหาอำนาจทำนายโดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัย
 สรุปได้ดังนี้

การรับรู้สมรรถนะในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .235$, $P < .01$) สัมพันธภาพระหว่างคู่สมรสมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ และการรับรู้สมรรถนะในตนเองของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .568$, $P < .001$; $r = .252$, $P < .01$ ตามลำดับ) เมื่อวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า สัมพันธภาพระหว่างคู่สมรสสามารถทำนายพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังได้ร้อยละ 32.30

ผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า พยาบาลผู้เกี่ยวข้องในการดูแลผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง ควรส่งเสริมให้ผู้ป่วยมีการรับรู้สมรรถนะในตนเอง และสัมพันธภาพระหว่างคู่สมรสที่ดี ซึ่งจะก่อให้เกิดแรงจูงใจให้ผู้ป่วยมีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพที่ดีตลอดไป

Thesis Title The Relationships among Perceived Self-Efficacy, Marital Relationship, and Health Promoting Behavior of Patients with the Chronic Obstructive Pulmonary Disease.

Name Suwakon Kurat

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Thesis Supervisory Committee

Saipin Gasemgitvatana, B.Ed.(Nursing), M.Sc.(Nursing), D.N.S.

Suvimol Kimpee, B.Sc., M.Ed.

Sasima Kusuma Na Ayuthya, B.Sc., M.S.

Date of Graduation 16 July B.E. 2539 (1996)

ABSTRACT

Patients with the chronic obstructive pulmonary disease often suffer from ailments affecting their lives physically, mentally, emotionally, and socially for the life-long period. This is because they have to face a crisis of violently increasing difficulty in breathing and being exhausted. Such problems can impact upon the pattern of life of the patients. Consequently, the adjustment of the behavior in accordance with the disease and treatment plan by having appropriate and continual health promoting behavior will be very important.

This study aimed to examine the relationships among perceived self-efficacy, marital relationship, education levels, incomes, and health promoting behavior of the patients with the chronic obstructive pulmonary disease. The sample included 120 patients with the chronic obstructive pulmonary disease who came for the follow-up treatments at the lung clinic in the out-patient department of Ramathibodi Hospital, Rajvithi Hospital, King Vajiravudh Hospital, Chulalongkorn

Hospital, Lerdisin Hospital, and Siriraj Hospital. Data were collected through interviews. The instruments used in the study were a demographic data form, a perceived self-efficacy scale, a health promoting behaviorscale, and a marital relationship scale. The collected data were analyzed by the use of percentage, arithmetic means, standerd deviation, Pearson'a product-moment correlation coefficient, multiple correlation coefficient, and predictive discrimination by stepwise multiple regression analysis. The study results could be summarized as follows :

There were positive relationships among the perceived self- efficacy and health promoting behavior at the level of statistical significance ($r = .235$, $P < .01$) ; marital relationship, health promoting behavior, and perceived self-efficacy of the patients with chronic obstructive pulmonary disease at the positive level of statistical significance ($r = .568$, $P < .001$; $r = .252$, $P < .01$ respectively). The results of stepwise multiple regression analysis revealed that the marital relationship was able to predict 32.30 percent of variances of health promoting behavior of the patients with chronic obstructive pulmonary disease.

Based on the results of this study, the researcher suggests that nurses involved in taking care of the patients with chronic obstructive pulmonary disease should encourage the patients to have well perceived self-efficacy and good marital relationship. These strategies will motivate them to possess better health promoting behavior.